

Vergaderjaar 2019–2020

35 300 V

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2020

Nr. 71

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2020

Gaarne informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot de voorgenomen renovatie van het Vredespaleis.

Bij besluit van de voorjaarsnota 2019 stelde het Kabinet 150 miljoen euro beschikbaar voor de grootschalige renovatie (inclusief asbestsanering) van het Vredespaleis, te weten 50 miljoen uit de algemene middelen en 100 miljoen uit de leenfaciliteit bij het Ministerie van Financiën (die zal worden afbetaald lastens de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken). Dit besluit vloeide voort uit de verantwoordelijkheid die Nederland als gastland heeft voor de huisvesting van het Internationaal Gerechtshof (IGH) en het Permanente Hof van Arbitrage (PHA). De Nederlandse regering en in het bijzonder de Minister van Buitenlandse Zaken is op basis van zetelverdragen verantwoordelijk voor adequate huisvesting van IGH en PHA.

De Carnegie Stichting, opgericht in 1904, is eigenaar en beheerder van het Vredespaleis, het bijbehorende terrein en de andere opstallen. De Carnegie Stichting beschikt niet over de middelen die nodig zijn voor de renovatie. Het Kabinet heeft als voorwaarde voor de genoemde financiering gesteld dat de Carnegie Stichting het eigendom van het Vredespaleis overdraagt aan de staat. Niet alleen omdat eigendom voorwaarde is voor toegang tot de leenfaciliteit, maar ook omdat het belangrijk is dat de staat zeggenschap heeft over de wijze waarop de financiële middelen ten behoeve van de renovatie worden ingezet, alsmede over adequaat beheer en onderhoud na renovatie.

Het bestuur van de Stichting gaat hier (vooralsnog) niet mee akkoord en stelt de statuten en het statutaire doel van de stichting zich verzetten tegen eigendomsoverdracht. Op mijn verzoek heeft de Landsadvocaat zich gebogen over deze kwestie. De conclusie luidt dat tegen overdracht van het eigendom van het Vredespaleis geen juridische bezwaren bestaan.

Mijn medewerkers en ikzelf hebben het afgelopen anderhalf jaar veelvuldig overlegd met het bestuur van de Stichting. Tevergeefs verzocht ik daarbij met een voorstel te komen langs de lijnen van het kabinetsbesluit.

Het Vredespaleis kampt met de gevolgen van langjarig achterstallig onderhoud, die een grootschalige renovatie noodzakelijk maakt. Daarnaast heeft het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) vastgesteld dat de veiligheid van de gebruikers van het Vredespaleis niet langer kan worden gewaarborgd m.b.t. brand, asbest en beveiliging. In opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt nu door het RVB een pakket noodmaatregelen uitgevoerd om de meeste urgente problemen aan te pakken.

Ondanks de noodmaatregelen voor de korte termijn is het vanwege de genoemde risico's niet verantwoord de gerechtshoven nog voor langere tijd in het Vredespaleis te laten werken. Daarom heb ik in goed overleg met beide hoven besloten tot hun uithuizing per zomer 2022 teneinde een veilige en gezonde werkomgeving van alle medewerkers te kunnen garanderen.

Het is de bedoeling de renovatie na de uithuizing zo spoedig mogelijk ter hand te nemen. Beide hoven hebben aangegeven graag zo snel mogelijk na renovatie terug te keren naar het Vredespaleis. Ik ondersteun die wens en hoop dan ook tot spoedige overeenstemming te komen met de Carnegie Stichting zodat onnodige vertraging wordt voorkomen.

Het gaat mij er primair om de internationale gerechtshoven adequaat en veilig te huisvesten, bij voorkeur in het Vredespaleis. Dat vergt professioneel duurzaam beheer en onderhoud door het RVB, in overleg met en tot tevredenheid van alle betrokkenen: IGH, PHA, gemeente Den Haag, het Rijk en de Carnegie Stichting.

De Carnegie Stichting heeft mij recent geïnformeerd in ernstige financiële problemen te verkeren, mede ten gevolge van het wegvallen van inkomsten door de COVID pandemie. In mijn gesprek met de voorzitter van de Stichting heb ik aangegeven serieus te willen kijken naar een tijdelijke verhoging van het jaarlijkse subsidiebedrag teneinde de Stichting in staat te stellen haar acute financiële problemen het hoofd te bieden. Daar staat tegenover dat goede en constructieve afspraken worden gemaakt om recht te doen aan de kabinetsvoorwaarden voor de financiering van de renovatie.

Ik wil benadrukken dat ik ook in de toekomst een belangrijke rol zie voor de Carnegie Stichting. Ook bij eigendomsoverdracht van het Vredespaleis aan het Rijk resteert een aantal belangrijke taken: het beheer van de internationale juridische bibliotheek (conform de wens van Andrew Carnegie), het gastheerschap in het Vredespaleis ten behoeve van beide hoven, een publieksfunctie en het uitdragen van het gedachtengoed van Andrew Carnegie op het gebied van vrede en recht.

Ik spreek nogmaals de wens uit spoedig tot een overeenkomst met de Carnegie Stichting te komen en houd Uw Kamer hiervan op de hoogte.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok